

ZWARTE DOOS & KLUIS

't Kan verkeren in de kunstwereld. Eerst is het, na de opening van Gevaert-Minne gematigd rustig in de Latemse kunstwereld. Dan komt Gust in actie. Het atelierhuisje is opgefrist en klaar voor bezoek. Probleem is wel dat de zoektocht naar een huisbewaarder niet van een leidendakje loopt. Astère, de meest geschikte huisbewaarder-sppoost, had zich al een tijdje teruggetrokken in de Seniorie van de Priesterage. De flinke, guitige tachtiger had met zijn anekdotes over Gust en zijn Gusta jarenlang de toerist en kunstliefhebber in niet-academische verwoordingen wegwijis gemaakt in de levenswandel van het koppel De Smet en hen een beeld geschetst van het échte Deursele dorpsleven met haar rijke cultuur en folklore. Astère herbeleefde zo ook zijn jeugd en jonge jaren als buur van Gust De Smet. Hij werd zowaar een dorpsfiguur. Ik denk niet dat hij dat afscheid aan zijn geboortegrond had verwerkt toen hij ons ,na een slepende ziekte; in 2016 voor altijd moest verlaten... Toch wil ook De Kleppe hem uitwuiwen en danken voor zijn gedrevenheid. Astère, het ga je goed hierboven...

De zwarte doos : Alle respect voor kunst met K maar tast deze kunstige 'constructie' het DNA van de Leiemeander niet aan? Deurle kreeg eerst de residentie Sint Kristof, in de volksmond de 'Kliniek van Deurle, een architecturaal hoogstandje van de inventieve ontwerper, JeanVan Den Bogaerde in de maag .De bedoeling voor het oog was de uitbeelding van een cruiseschip, aangemeerd aan de Leiebocht...

Nu krijgt de bibliotheek van Jan Hoet onderdak in een prijzig kunstwerk van Hans Op de Beeck. Het Museum Dhondt-Dhaenens kreeg er zowaar 365.400 euro voor toegewezen door cultuurminister Schauvliege. 'Villa Meander', palend aan het museum ,wordt nu gerenoveerd tot kunstwerkplaats. Voor het museum is het belangrijk om de traditie in de Leiestreek van een plek van kunstcreatie en maatschappelijke bevraging in stand te houden. Het museum beschikte al over een dergelijke locatie in de Latemse Brakelstraat, een toen goed uitgedachte en vernieuwende betonconstructie van Juliaan Lampens... Deze traditie van de twee kunstdorpen houdt dus zeker stand.

PATER
Augustien - Omaar
BELDERBOS

De Latemse Kluis :

als de wind goed zit, krijgen we er in augustus of september een kunstentempel bij. Niet zo maar ééntje maar wel eentje met een waardevolle collectie en met mogelijkheid tot wisseltonstellingen en activiteiten. Of Eerwaarde Vader Petrus, eerder al te gast in de pastorie van Deurle, onze alom gekende rugzakpater Belderbos zal opvolgen in het vroegere buitenverblijf van de Dominicanen is vooralsnog een raadsel. De tijd zal het uitbrengen... In ieder geval roept de Latemse Kluis heel wat herinneringen op bij de autochtonen (excuses deze uitdrukking is niet meer getolereerd). Verdorie waar is de tijd van het vakantiepatronaat en de 'retraites' die wij er beleefden. We hebben daar dikwijls het domein op stelten gezet. Belderbos had schitterende wijnen en bieren in opslag en menig flesje werd door ons gekraakt. In de chambrettes die Belderbos stiekem verhuurde aan koppeltjes hebben wij als tieners meermaals paniek gezaaid en zwijggeld geooost. Menig Latemnaar hield daar trouwens zijn familiefeesten. Onze pater kende de betere 'traiteurs' en plaatste ook graag een dansje. Ik kon me geen beter 'bruggetje' voorstellen om het aan de keerzijde van dit pamflet te hebben over de communiefeesten die ons binnenkort wachten.

Draai het blad dus maar om !

Over komunies en kadootses

Edde gulder uuk komunies of lentefiestes in 't veuruitzicht? Ikke nui toevallig wel en ezuu kwampek weere op mijn ieste en plechtege komuune ! Wa moede nui nog kuupen veur die jonge gastses? Z'én dejuu alles woar danze kunnen van druumen. Z'en ildren ei-foon, ei-pad, nen ijswats in plekke van un orlooze en goa ezuu moar 't rijtsen af. Ik un weetet niemier moar oasek ilder 'wenslijstse' overloupe stuikt mijn bakkes open en vallen mijn uugen uit mijnen kop ! Wa datter doar ollemolle stoat ! Veur un fortune !

Oasme wulder ons komuune dee'n moestemme wel iest bij Albeer Dhoane achter un zondagse kostuume goan, Was me da un schrieminge om un broek mee lange pijpen te krij'en. Zagde mij doar al stoan mee un sjeek grijs kostuumke : un veste van goeje snit, un kurte broek, un sneewit emdeke en un zwart strekske mee van die nijpers? 'k Ei stoan stampen van koleere moar die lange broek ék toch g'ad, weetet. Pas op want tons moestek nog bij madam Oliebosse achter dunne kousen en zwarte lakschoenen mee van die schirpe tuppen. 'k Ei van ze leven nuut zuuveel schoenen gepast ier da moeder kontent was. 'k En klappe nie te geeren over die komuune want 't was nen fiaskoo ! Alles begost pertank vrie goe want menier en madam De Backer oan 't ontbijt geserveerd in ildren loozia : mastellen mee soklamelk. Robert speeldege sooffeur in zijnen ruujen Fiat 1800 moar Leentse bleef thuis want 's noens oas ze gezurgd damme doar tuupe te goare an taffel kosten goan. Nen klassieker veur un ieste komuune : vol oo van, nen kreem d'aspeerze, un kalfsgebroad mee groentekrans en un koepe bree-zieljenne mee veel notses.

Moar zu verre zatteme nog nie. Iest die messe nog. 'k Gonke natuurlijk langst den verkierde kant zitten in de kirke. Wistekik vele dan de mannekes regs moesten zitten. Allee nen tik tegen mijn konte van un nonneke en 't was weere goe, 't verloren schap zat in den zuusten mis. Alles liep goe tot wenier damme noar de komuunebanke moesten 'schrijden' om 't Lichaam van Kristus' t'ontvangen. We zatten doar mee un stuk of zesse op ons knies veur 't altoar en paster Melchers kwamp an mee 't licham, Stampt ee mij die ostie nie diepe in mijnen oven in plekke van z'op mijn tonge te lei'en! 'k begoste nui toch te wurgen en de sjokkomelk floepte op zijnen taboard en op mijn schuune nieuwe emde! Van 't verschieten gaf't ee mij nog un soeflette bovenop. Moeder wist nie woar kruipen van schamte en altoasse. Allee verder es den dag goe gepasseerd moar 'k moeste wel an taffel goan in mijn onderlijveke. De volgende dag was den toer van de famielde veur de komuunekant te tu'en en un zantse af te geven... Veel drinkgeld ee't nie opgebracht moar 'k was kontent dat da uuk gepasseerd was. Kadoots? Nen missaal, nen echten leernen voetbal en un meekanoo-duuze... en de kousse was af.

Vijf joar loater 'de gruute komuune'. Da was hiel wa anders! Mee den paster un est wel nuut mier goe gekomen moar da was 't minste van mijn zurgen.

Die fieste was thuis. Weere un sjeike kostuume van Dhoane en mijn peetselap, Rietse Brackeveld, voerdege ons noar de kirke mee nen oldtijmer van Zeerard Quick. In de messe ek mij gedroagen en 't lichaam van Kristuus was uuk gien probleem. Den dinee wierd geserveerd deur de pa van Jowan Vandervenne. De nonkels, beneveld deur den drank, dee'n un tukske en de tantes ielden nen gruuten kaffeelekts binst dan de nichtses en kozijns in de struiken mallekander beter lierdegen kennen, oas ge mij verstoat... Ik moeste mij stille ouwen want achter den vijven moestekikke ier en doar, nog oltijd mee den Cadillac van 1949, mijn kostuume goan tuu'n an de vrienden en kenissen van ma en pa. Da was nen korvee en giene kadoo. Moar over de kadoots un kostek zoekers nie kloagen. Van pa nen veelo van Groene Leeuw, van Rietse en Sara un gouwen orloge van 't mirk Junghans, van ma un zwoare zilveren goermette, van moeders broers nen Nordmende radjo op pielen en nen Teppaz pikuup en van d'andere inviteets envelopkes mee veel sentses. 'Mie happie' zoe de jeugd nui zeggen.

Ja, de vijventwintigsten meije est weere zuu verre ! Achter al die joaren moe'k weere noar un iestekommuunefieste. 't Zal wel hiel iet anders zijn dan in mijnen tijd peisek. 'k Geluue dat nen walking diener zal zijn mee muziek glijk van Lijk Meik en Dimitri Veegas. Veur de messe goa'k passen of 't zal vanaf 't portaal zijn peizek. Allee tegenwoordig weete ezuu nie waardadde ui moet an verwachten. 't Es un surpriese. Moar doarmee weetek nog oltijd nie waddadde nui kunt geven als kadoo an un meiske van zeven joar ! Moeste gulder nen tip én, loatet mij ne kier weten ee !

'k Ben d'er mee wig. De zonne es doar weere en ik zitte ier weere ezuu moar op dienen tabloov van mijnen laptop te tokkelen. Hop mee de bientses en wa goeje lucht goan opdoen in de bossen van Geevoart en tot ruste kommen tussen de Loatemse Miesters die in den musee weere tuisgekomen zijn... Wees gegroet, beste paragiejanen !

